

PEYGAMBER EFENDİMİZ (A.S.)'İN VEDA HUTBESİ

Ey İnsanlar!

Hamd Allah'a mahsustur. O'na hamd eder, O'ndan bağışlanmak diler ve O'na tövbe ederiz. Nefislerimizin şerlerinden ve amellerimizin günahlarından Allah'a sığınırız. Allah'ın doğru yola ilettiğini saptıracak, saptırdığını da doğru yola ileticek yoktur.

Şehâdet ederim ki: Allah'tan başka ilah yoktur. O birdir. O'nun eşi ve ortağı yoktur. Yine Şehâdet ederim ki: Muhammed (s.a.v.) O'nun kulu ve Resûlüdür.

Ey Allah'ın kulları!

Ben size Allah'tan korkmanızı tavsiye ve O'na itaate sizi teşvik ederim. Sizi hayır olan şeyden söz açmak ister ve bundan sonra derim ki: Ey İnsanlar; Sözlerimi iyi dinleyiniz? Vallâhi bilmiyorum. Belki de şu durduğum yerde, bu yılımdan sonra sizinle bir daha buluşamayacağım!

Dikkat ediniz! Belki bu yılımdan sonra, beni bir daha göremeyeceksiniz. Sözlerimi iyice dinleyip ezberleyen kişiye Allah c.c. rahmet etsin. Belki anlayan anlamaya iletip anlatır. Anlayan da belki kendisinden daha anlayışlı olana iletir!

Rabbimize kulluk ediniz: Beş vakit namazınızı kılınız! Ramazan ayında orucunuzu tutunuz! Beytullâh-ı Hacc ediniz! Zekâtınızı gönlünüzden koparak gönül hoşluğu ile veriniz! Yüce Râb'bınızın cennetine girersiniz.

Ey insanlar!

Bu hangi gündür? diye sordu: 'Allah ve Resûlü daha iyi bilir' dediler. Bu ayınız hangi aydır? diye sordu: 'Allah ve Resûlü daha iyi bilir' dediler.

Bu beldeniz hangi beldedir? diye sordu: 'Allah ve Râsûlü daha iyi bilir' dediler. Gününüz haram ve dokunulmaz bir gündür! Ayınız haram ve dokunulmaz bir aydır! Beldeniz Haram ve dokunulmaz bir beldedir!

Ey insanlar!

İşte kanlarınız ve mallarınız da Yüce Râb'bınıza kavuşuncaya kadar, bu gününüzde, bu ayınızda, bu beldenizde olduğu gibi, bir birinize haram ve dokunulmazdır!

Haberiniz olsun ki: Ben önceden gidip havuz başında sizi bekleyeceğim. Başka ümmetlere karşı sizin çokluğunuzla övüneceğim. Sakın çok günah işleyip yüzümü kara çıkarmayınız! Benden görmüş, benden işitmiş, benden sormuş olduğunuz şeylerde, bana isnat ederek yalan uyduran kimse, cehennemdeki yerine hazırlansın!

Haberiniz olsun ki: Ben bir takım erkek, kadın insanları kurtaracağım. Kurtarmak isteyeceğim diğer bir takım insanlara gelince onları da kurtarmak için üzerlerine düşecek ısrar edeceğim. Ya Rabbi! Bunlarda benim sahabelerimdir diyeceğim. Yüce Allah c.c.'de: "*Senden sonra onların neler yaptığını sen bilmiyorsun buyuracaktır*" buyurdu.

Ey Allah'ım bunlara tebliğde bulunduğuma şahit ol!

Sizler muhakkak Râb'bınıza kavuşacaksınız. Amellerinizden işlediklerinizden sorguya çekileceksiniz! Tebliğ ettim mi? (Elini semaya kaldırdı)

Ey Allah'ım bunlara tebliğde bulunduğuma şahit ol! Ey Allah'ım bunlara tebliğde bulunduğuma şahit ol! Kimin yanında emanet varsa onu hemen sahibine teslim etsin. **İyi biliniz ki:** Üç şey Mü'min ve Müslümanların kalplerine kin ve kıskançlık sokmaz.

-Allah'a ihlâslı olarak amel etmek.

-Emir sahiplerine nasîhatte bulunmak.

-İmân ve sâlih amelde olmak. **İyi biliniz ki:** Cahiliyet devrine ait her şey, ayaklarımın altına konulmuş, hükümsüz sayılmıştır. Bu cümleden olarak cahiliyet devrine ait bütün kan davaları kaldırılmış, hükümsüz sayılmıştır. Kaldırdığım, hükümsüz saydığım ilk kan davası da bize kan davalarından İbn-i Rebiâ bin Haris bin Abdulmuttâlib'in kan davasıdır.

Cahiliyet devrindeki olan bütün faizlerde kaldırılmış, hükümsüz sayılmıştır. Kaldırdığım, hükümsüz saydığım ilk saydığım ilk faiz; Amcam Abbas bin Abdulmuttâlib'in faiz alacağıdır. Onun tümü kaldırılmış, hükümsüz sayılmıştır. Fakat anaparalarınız size aittir. Sizin hakkınızdır. Ne bundan fazlasını isteyip borçlulara zulmediniz, ne de hakkınızdaki aşığı alıp mazlum durumuna düşünüz! Allah c.c. faiz yoktur diye hükmetmiştir!

Şimdi ey insanlar!

Şeytan muhakkak ki: Şu toprağınızdan kendisine tapılmaktan temelli olarak ümidini kesmiştir. Fakat siz bunun dışındaki ufak tefek işlerinizde ona itaat edecek olursanız bu onu hoşlandıracaktır. Dininiz üzerinde ondan sakınınız!

Allah c.c. katında ayların sayısı on ikidir. Bunlardan dördü haram aylardır ki, üçü birbiri ardınca gelir: Zilkade, Zilhicce, Muharrem. Diğeri ise Recep'tir.

Ey insanlar!

Kadınlar hakkında Allah c.c.'den korkunuz! Çünkü siz onları ancak Allah c.c.'nin emaneti olarak aldınız ve kendi ileri ile evlenmeyi de, Allah'ın kelimesi, emir ve müsaadesi ile helal edindiniz.

Ey insanlar!

Şüphe yok ki: Sizin kadınlarınız üzerinde hakkınız vardır. Onların da sizin üzerinde hakları vardır.

Sizin onlar üzerindeki hakkınız:

-Döşeginize sizden başkası hiç kimseye ayak bastırmamaları,

-Arayı açacak fuhuş irtikâp etmemeleri,

-İstemediğiniz kimseyi izniniz olmadıkça

evlerinize sokmamalarıdır. Eğer onlar bunu aksini yaparlarsa Allah c.c. size onlara yatakta yalnız bırakmanıza izin vermiştir. Kendilerini incitmeyecek derecede dövebilirsiniz. Eğer uysallık ederlerse **onların sizlerin üzerinizdeki hakkı:** İyilikle memleket adet ve geleneğine göre kendilerinin bütün yiyecek ve giyeceklerini sağlamaktır. Kadınlar hakkında hayırlı olmanızı size tavsiye ederim. Çünkü onlar yanınızda zayıftırlar. Emanettirler.

Ey insanlar!

Size tebliğ etmiş olduğum sözlerimi aklınızda iyice tutunuz! Ben size öyle bir şey bıraktım ki: Ona sınıksız sarılırsanız hiçbir zaman sapmazsınız. O;

-Allah c.c.'ün kitabıdır.

-Allah c.c.'ün Peygamberinin sünnetidir ve

-Ev halkımdır. **Ey insanlar!** Sözümlü iyi dinleyiniz ve aklınızda tutunuz. Müslüman Müslüman'ın kardeşidir ve böylece bütün Müslüman'lar kardeşirler. Kişiyi kardeşinin malı kendisi onu gönlünden koparak vermiş olmadıkça helal olmaz. Kendinize zulüm ve yazık etmeyiniz!

Allah c.c. aşkına tebliğ ettim mi? diye sordu. Müslümanlar: 'Allah c.c. için evet dediler!'

Ey Allah'ım şahit ol!

Sakın, benden sonra kâfircesine cahiliye haline dönmeyiniz ve birbirinizin boynunu vurmayınız!

Ey insanlar!

Râbbiniz bir, babanız birdir. Hepiniz, Adem a.s.'ın soyundansınız. Adem a.s.'da topraktandır. Allah c.c. indinde en şerefliiniz, en muttaki olanınız, Allah'ın emirlerini en çok yerine getiren, yasaklarından da, en çok sakınanınızdır. Arab'ın Arap olmayana üstünlüğü ancak takva iledir. Tebliğ ettim mi? 'Evet' dediler. Sizden burada bulunanlar, bunları, bulunmayanlara da, tebliğ edip ulaştırın.

Ey insanlar!

Şüphe yok ki: Her hak sahibine hakkını vermiştir. Varis için vasiyete gerek yoktur. Çocuk kimin döşğinde doğmuşsa ona aittir. Zâni için mahrumluk vardır. Kendisini, babasından başkasına nispet eden kişi Allah'ın, Meleklerin, ve bütün insanların lanetine uğrasın! Allah c.c. öylelerinin, ne tövbe ve nafilisini ne de fidye ve farızasını kabul eder.

Ey insanlar!

Size azası eksik bir köle de, amir tayin edilecek olsa; sizi, Allah'ın Kitâbı ile idare ettiği zaman onu dinleyiniz ve kendisine itaat ediniz.

Size ben sorulacağım. Peygamberlik vazifemi ifa

ettim mi? diye sordu. Ashâp: '**Peygamberlik vazifemi ifa ettin bize tebliğ ettin**' dediler.

Bunun üzerine şahadet parmağını havaya kaldırdı. Allah'ım şahit ol! Allah'ım şahit ol!
Allah'ım şahit ol!